

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความรับผิดชอบทางอาญาของแพทย์ผู้ทำการปลุกถ่ายอวัยวะจากคนตาย
ชื่อผู้เขียน	ฉัตรแก้ว สอนศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ทำให้การปลุกถ่ายอวัยวะเป็นวิธีการรักษาอีกวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและมีผู้ป่วยที่มีความต้องการปลุกถ่ายอวัยวะเป็นจำนวนมาก แต่อวัยวะที่จะนำไปปลุกถ่ายกับไม่เพียงพอต่อความต้องการนั้นซึ่งถือเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งของการปลุกถ่ายอวัยวะ โดยเหตุที่ทำให้อวัยวะขาดแคลนนั่นก็มีอยู่หลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อทางศาสนาหรือวัฒนธรรม ผู้ที่จะทำการบริจาคอวัยวะมีน้อย รวมไปถึงปัญหาในการวินิจฉัยการตายของแพทย์ในกรณีผู้ป่วยสมองตายที่ทำให้แพทย์ไม่สามารถนำอวัยวะออกจากผู้ป่วยสมองตายได้โดยไม่ต้องรับผิดชอบทางอาญาแต่อย่างใด ปัญหาทางกฎหมายของแพทย์ในการนำอวัยวะออกจากร่างกายผู้ป่วยซึ่งหากไม่ได้รับความยินยอมแพทย์จะต้องมีความรับผิดชอบทางอาญาและยิ่งถ้าผู้ป่วยนั้นถึงแก่ความตายจากการกระทำของแพทย์ก็ยังชัดเจนว่าแพทย์มีความผิด ทั้งนี้แม้ว่าผ่าตัดนำอวัยวะออกจากคนตายจะแพทย์จะเสี่ยงความรับผิดชอบทางอาญาน้อยมากหรือไม่มีเลยแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าแพทย์จะผ่าตัดอวัยวะออกจากคนตายได้โดยไม่ต้องรับผิดชอบทางอาญาใดๆ เมื่อสถานะของศพก็ส่งผลให้แพทย์มีความรับผิดชอบฐานลักทรัพย์หรือทำให้เสียทรัพย์ได้ อีกทั้งความยินยอมจากทายาทของผู้ตายก็มีผลทำให้แพทย์ต้องรับผิดชอบทางอาญาเช่นกัน

จากการศึกษาที่พบว่ากฎหมายอาญาที่มีอยู่นั้นยังไม่ชัดเจนและครอบคลุมกับการกระทำของแพทย์ได้ ทั้งยังทำให้เกิดช่องว่างให้กับแพทย์ที่กระทำการโดยไม่สุจริต วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ในการนำอวัยวะออกจากคนตายของกฎหมายที่มีอยู่ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อนำมาปรับใช้และเพื่อเป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้กับแพทย์ที่จะมีอำนาจกระทำได้โดยไม่ผิดกฎหมายสำหรับแพทย์ที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ รวมถึงอุดช่องว่างของกฎหมายสำหรับแพทย์ที่ไม่สุจริตด้วย อย่างไรก็ตามการกระทำของแพทย์นั้นมีเจตนาเพื่อที่จะช่วยเหลือชีวิตมนุษย์การที่มีแนวทางทางกฎหมายที่ชัดเจนก็จะเป็นหลักประกันให้กับแพทย์ในการปลุกถ่ายอวัยวะ นอกจากนี้ยังอาจส่งผลให้ปัญหาในการขาดแคลนอวัยวะหมดไปและทำให้การปลุกถ่ายอวัยวะมีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย

Thesis Title	Medical Responsibility for The Human organic transplantation
Author	Chatkaew Sornsiri
Thesis Advisor	Professor Dr.Tweekiat Meenakanit
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

From a progress of medical sciences and technology cause the organs transplant is one effective method and many patients have a demand for the organ transplant, but the organ that to be transplant not enough to such demand so that is a main obstacle of the organ transplant. There are many reasons that cause the lack of organs such as believe in religiously and culture so there is a few organ donor including the doctor's diagnostic in case of the brain dead patient that the doctor cannot take the organ out of the brain dead patient without any penalty. The doctor's law problem is to take the organ out of the patient without any patient's consent, the doctor must has a criminal penalty and if the patient is dead by the doctor's operation that is very obviously which doctor has liability, all this even if the operation to take the organ out of the patient, the doctor has a few liability or has not but it is not mean that the doctor can operates to take the organ out of the patient without any penal liability when state of the dead bodies affect to the doctor has a liability in case of to steal or be lost the asset even the inheritor's consent of the dead body also effect to the doctor will has a liability.

From the study found that the existed criminal law is not obviously and not cover to the doctor's have done so has a gap to the doctor who dishonest practice. This thesis intent to study to any norm and condition of the law in Thailand and abroad to take the organ out of the body for apply and as a norm and condition to the doctor who has an authority to do without any liability, if the doctor who has a normal practice include fill the gap of law for the doctor who dishonest, however the doctor who has a purpose to help the people's life with has the law guideline obviously will be guaranteed to the doctor in the organ transplant operation, beside will be effected to the lack of organ problem disappear and more effective organ transplant.